Nr 239. Kraków, Środa 28 Maja 1913. Rok XXXII.

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.
Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświątecznych. — Numer popołudniowy codziennie oprócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOSI:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 kor.	2 kor.
w Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	32 „	16 „	8 „	2 „ 70 h.
z dwurazową „	38 „	19 „	9 „ 50 h.	3 „ 20 „
w Państwie Niemieckiem	36 „	18 „	9 „	3 „
w innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracyi „Nowej Reformy“ w Krakowie. Nr. rach. poczt. Kasy Oszczęd. 857.484.

Redakcya: ul. Jagiellońska 19. Administracya: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcyi i Administracyi Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 1572.—Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halerzy: w Biurze dzienników S. Sokołowskiego, ulica Jagiellońska 8 i w Biurze Plohna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracya „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopcasa i A. Salomonowej, ul. Szczepańska 9; Biuro dzienników M. Hupozyca, ul. Jagiellońska 7; Trafika w Sukiennicach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biura dzienników: A. Buchstab, ulica Karola Ludwika L. 21. — S. Sokołowski, ulica Jagiellońska 3. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu: He[illegible] Schmied (sprzedaż oddzielnych numerów), I Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Ha[illegible] & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, Rue Rougemont 4.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 15 h. — Nadesłane po 60 h. od wiersza za każdy raz.

Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal.

Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za sumę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Do nabycia w trafikach:
TUTKI „KOSMOS“
Ze ZŁOTYM USTNIKIEM
124 14 50
z fabryki St. Wołoszyńskiego w Krakowie.

Sytuacya parlamentarna.

(Telefonem.)

Wiedeń, 28 maja.

Dzisiaj przybywa do Wiednia prezes Koła polskiego dr Leo i zabierze głos w parlamencie, celem złożenia deklaracyi imieniem Koła polskiego w obecnej dyskusyi nad polityką zewnętrzną i wewnętrzną. — Poseł hr. Skarbek, który miał jako ostatni przemawiać z ramienia Koła polskiego w tej dyskusyi, wczoraj zrezygnował z głosu. Hr. Skarbek przedłożył wczoraj komisyi parlamentarnej Koła treść swego przemówienia, w którem znajdował się także ustęp, odnoszący się do reformy wyborczej, wprost polemiczny ze stanowiskiem większości Koła polskiego w tej kwestyi. — Z tego powodu komisya parlamentarna zażądała zmian w tym ustępie, względnie usunięcia całego tego ustępu. Hr. Skarbek nie chciał się na to zgodzić i zrezygnował z głosu.

Dzisiaj zbierze się też konwent seniorów dla uchwalenia dalszego programu prac parlamentu. Sądzą, że uchwały tego konwentu będą może miarodajne dla dalszej sesyi parlamentu. Chodzi głównie o to, czy będzie możliwem załatwienie planu finansowego. Z łona większości Izby postawiony będzie wniosek o postawienie planu finansowego na porządku dziennym po ukończeniu pierwszego czytania prowizoryum budżetowego, co nastąpi z końcem bieżącego tygodnia. Stronnictwa większości z pewnością temu wnioskowi się nie sprzeciwią. Natomiast Rusini, którzy wczoraj konferowali z premierem Stürgkhiem, a następnie odbyli narady między sobą, uchwalili jednogłośnie wytrwać na dotychczasowem stanowisku, t. j. przed załatwieniem reformy wyborczej do Sejmu galicyjskiego, względnie przed ukończeniem wyborów do Sejmu galicyjskiego, nie przepuścić planu finansowego. Uchwała ta stoi w sprzeczności z doniesieniem dziennika „Zeit“, który twierdzi, że w łonie klubu ruskiego zaszedł zwrot na korzyść planu finansowego, ponieważ Rusini otrzymali rzekomo od namiestnika Korytowskiego gwarancye co do legalnego przeprowadzenia wyborów sejmowych.

Aby skłonić Rusinów do zaniechania obstrukcyi przeciw planowi finansowemu, toczą się jeszcze rokowania kompromisowe. Jedna propozycya zmierza do tego, aby przeprowadzić drugie czytanie planu finansowego, a trzecie czytanie odroczyć do lipca, to jest do ukończenia wyborów sejmowych. Planowi temu Rusini jednak stanowczo się sprzeciwiają. Drugi projekt zmierza do tego, aby obecnie przeprowadzić przynajmniej dyskusyę generalną nad planem finansowym, poczem miałaby Izba obrady przerwać i załatwić prowizoryum budżetowe w drugiem i trzeciem czytaniu, a w lipcu miałaby przeprowadzić dyskusyę szczegółową nad planem finansowym i trzecie czytanie tego przedłożenia. Plan ten jednak ma równie małe widoki urzeczywistnienia.

Roztrząsany jest też projekt urządzania równoległych posiedzeń, a mianowicie, aby na posiedzeniach dziennych Izba dyskutowała nad planem finansowym, a na specyalnych posiedzeniach wieczornych obradowała nad prowizoryum budżetowem. Inni znowu proponują, aby Izba załatwiła na razie przynajmniej mniejsze przedłożenia podatkowe, jak podatek automobilowy, podatek od totalizatora i od szampana, a podatek osobisto-dochodowy i podatek wódczany miałby być załatwiony dopiero później. Co do żadnej z tych propozycyj nie przyszło do porozumienia.

„Deutschböhmische Correspondenz“ donosi, że jeżeli Rusini rozpoczną obstrukcyę przeciw planowi finansowemu, Izba zostałaby zamknięta i że prowizoryum budżetowe zostałoby wydane na podstawie § 14. Korespondencya sądzi nawet, że w takim razie nie byłoby wykluczonem, iż plan partyi chrześcijańsko-socyalnej, zmierzający do rozwiązania Izby posłów, będzie urzeczywistniony.

Dyskusya budżetowa w Radzie państwa.

(Telefonem.)

Wiedeń, 28 maja.

W Izbie posłów w dalszym ciągu rozpraw nud budżetem poseł Leitner krytykuje politykę hr. Berchtolda. Jest to dalszy ciąg polityki Aehrenthala, który przez zrzeczenie się Sandżaku stracił linię do Saloniki, którą Andrassy zarezerwował dla Austryi w razie upadku Turcyi.

Po p. Pantzu przemawiał p. Zenker, którego polemika z polityką związku niemiecko-narodowego wywołała burzliwe sceny.

Pos. Kuranda mówił o zajściach na uniwersytecie wiedeńskim żądając interwencyi ministra sprawiedliwości z powodu, że studenci żydowscy karani są przez sądy powiatowe i policyę za zajścia. które miały miejsce poza uniwersytetem, zaś senat akademicki karze ich relegacyą, która często równa się zwichnięciu egzystencyi.

Na tem dyskusyę przerwano.

Minister spraw wewnętrznych Heinold odpowiedział na interpelacyę w sprawie zajść w Gracu. Władze uczyniły wszystko, aby zapobiedz podobnym, ubolewania godnym zajściom. Zarówno przeciwko winnym akademikom jak i technikom wdrożono dochodzenia.

Interpelacye.

Pos. Reizes wniósł interpelacyę w sprawie ekscesów na uniwersytecie wiedeńskim; pos. Klemensiewicz w sprawie amnestyi dla czynności podlegających karze, popełnionych przez rezerwistów i rezerwistów uzupełniających.

Następne posiedzenie Izby dzisiaj.

Z komisyj.

Wiedeń, 28 maja.

Komisya budżetowa obradowała w dalszym ciągu nad zamknięciem rachunkowem za rok 1911. Przemawiali posłowie Stanek, Kotlarz, Diamand, Kolischer, poczem dyskusyę generalną zamknięto.

Na dzisiejszem posiedzeniu rozpocznie się dyskusya szczegółowa, która na wniosek referenta Steinwendera podzielona będzie na 4 grupy.

Wiedeń. Subkomitet komisyi socyalno-politycznej ukończył obrady nad nowelami do ustawy o ubezpieczeniu urzędników prywatnych i wybrał p. Lichta sprawozdawcą.

Wiedeń. Posiedzenie komisyi podatkowej nie odbyło się z powodu braku kompletu.

O pragmatykę służbową.

(Telefonem.)

Wiedeń, 28 maja.

W komisyi dla spraw urzędniczych p. Hoffman zwalczał junktim między pragmatyką służbową a przedłożeniem finansowem. Występował on za najszybszem załatwieniem przedłożenia finansowego i postawił rezolucyę, wzywającą rząd, aby na wypadek gdyby plan finansowy ponownie nie został załatwiony, postarał się o to, aby pragmatyka służbowa i pozostające z nią w związku zarządzenia dla służby państwowej bez zwłoki weszły w życie.

P. Burziwal przypomniał oświadczenie ministra skarbu, że rząd na wypadek, gdyby pragmatyka służbowa w grudniu 1912 roku nie została załatwiona, zamierza przyjść urzędnikom z pomocą materyalną za drugą połowę 1912 roku.

Komisya przyjęła bez dyskusyi wnioski co do podwyższenia pensyi wdów po urzędnikach państwowych i nauczycielach państwowych trzech najniższych rang oraz służących państwowych a dalej w sprawie podwyższenia pensyi starych pensyonistów kolei upaństwowionych.

Referent Marckhl przedstawił następnie stan sprawy oficyantów kancelaryjnych.

Szef sekcyi Gałecki oświadczył, że rząd bardzo jest interesowany w dojściu do skutku planu finansowego i wszystko uczyni, aby sprawę tę przyspieszyć. Gdyby jednakże usiłowania rządu nie odniosły skutku, to pragmatyka służbowa i stojące z nią w związku zarządzenia musiałyby być odroczone. Mowca prosi o odrzucenie wniosku Marckhla. Odpowiadając na zapytanie posła Burziwala, szef sekcyi Gałecki oświadczył, że rząd nie zamierza ze względu na sytuacyę finansową wypłacić ponownie t. zw. dodatków dla urzędników.

Komisya przyjęła rezolucyę p. Hoffmana i wniosek Marckhla w sprawie oficyantów kancelaryjnych. Rozpoczęła się dyskusya szczegółowa nad pragmatyką służbową nauczycieli. Minister oświaty Hussarek oświadczył, że chociaż wszystkie życzenia w danym projekcie nie zostały uwzględnione, to przecież uczyniono wszelkie możliwe koncesye, biorąc w rachubę położenie finansowe. Gdyby przełożony komisyi elaborat miał uledz jakiejś zmianie zasadniczej, wtenczas rząd miałby wolną rękę.

Wiedeń. „Fremdenblatt“ pisze w uzupełnieniu do wczorajszego przyjęcia deputacyj kilku towarzystw urzędników państwowych przez prezydenta ministrów hr. Stuergkha i ministra skarbu Zaleskiego, że na zapytanie, czy rząd byłby gotów przedłożyć pragmatykę służbową do sankcyi cesarskiej bez względu na termin dojścia do skutku przedłożeń podatkowych, oświadczyli ministrowie, że to jest wykluczonem, gdyż skarb państwowy nie zniósłby takiego trwałego obciążenia bez odpowiedniego dochodu.

O pokój preliminarny.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Londyn, 28 maja.

Biuro Reutera dowiaduje się, że sekretarz państwa Grey przyjął wczoraj przed południem poszczególnych przywódców delegacyi pokojowych państw bałkańskich. Przyjęcie każdego z delegatów trwało mniej więcej kwadrans. Przyjęcia te ułożone zostały na onegdajszej konferencyi ambasadorów. Pierwszy przybył delegat serbski Novakowicz, drugi delegat bułgarski Danew, ostatni przyjęty został pełnomocnik grecki Genadios.

Grey podał do wiadomości delegata serbskiego Novakowicza, że delegaci, którzy nie są skłonni do podpisania traktatu, nie mogą się spodziewać żadnej innej uchwały, a dalej odczytał uchwałę ambasadorów podkreślającą, że bezskuteczne rokowania trwają już tydzień.

Novakowicz odpowiedział, że oświadczenie sekretarza państwa zmieniło zupełnie sytuacyę. Nie stracił on jeszcze nadziei, że umowa dojdzie do skutku. Wobec nowego nieoczekiwanego stanowiska mocarstw musi uchwałę ambasadorów zakomunikować swemu rządowi i czekać na jego odpowiedź.

Sekretarz państwa Grey oświadczyć miał drowi Danewowi, że — zdaniem mocarstw — niema najmniejszego powodu do dalszej dyskusyi i że traktat pokojowy, tak jak jest wygotowany, musi być natychmiast podpisany, bez względu na to, czy strony prowadzące wojnę przygotowane są do podpisania, czy nie. Dr Danew wyraził gotowość natychmiastowego podpisania traktatu.

Takie samo oświadczenie uczynił Grey wobec delegata greckiego Genadiosa, podkreślając, że wszelkie dalsze omawianie spowodowałoby dalszą zwłokę i dodał, że muszą być pominięte wszelkie dalsze zmiany, wymagające dyskusyi bez końca. Delegat grecki odpowiedział, że sądzi, iż musi tę uchwałę zakomunikować swemu rządowi i czekać na jego instrukcye.

Londyn, 28 maja.

Biuro Reutera donosi: Sekretarz państwa Grey przyjmując delegata tureckiego złożył wobec niego takiesamo oświadczenie, jak wobec innych delegatów.

Delegat turecki Osman Nizami pasza odpowiedział, że delegaci tureccy zaraz po przybyciu do Londynu byli gotowi podpisać preliminarz pokojowy i są do tego gotowi i dzisiaj, chociaż mieliby tyleż co inne strony powodów do poczynienia zmian.

Zaostrzenie sytuacyi.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Wiedeń, 28 maja.

Podczas gdy między Bułgaryą a Grecyą wdrożono rokowania, celem ugodowego załatwienia sporu, spór serbsko-bułgarski jest nadal bardzo naprężony. Z Paryża jednak i Petersburga donoszą o bardzo silnych staraniach celem zapobieżenia wojnie. „Temps“ paryski grozi nawet Serbii i Bułgaryi zamknięciem kredytu, gdyby oba te państwa nie załatwiły swego sporu w drodze pokojowej.

Salonika, 28 maja.

Dzisiaj przybędzie tu premier grecki Venizelos na konferencye z królem Konstantym. Słychać, że bułgarski generalissimus Iwanow przybędzie tu również, aby prowadzić konferencye, celem ugodowego załatwienia sporu z Grecyą.

Ateny, 28 maja.

Mimo, że cała prasa ateńska ostro potępia stanowisko Bułgaryi w ostatnich dniach, przecież istnieje nadzieja, że naprężona sytuacya nie doprowadzi do zbyt ostrych konfliktów. — Dzienniki sądzą, że opinia publiczna powinna zaufać rządowi, który podobnie jak dowódcy armii nie powinien zaniechać niczego w obronie żywotnych interesów Grecyi.

Ateny, 28 maja.

Zaprzeczają tu kategorycznie wiadomości o rokowaniach między Grecyą a Włochami, które rzekomo miały doprowadzić do porozumienia.

O rewizyę traktatu.

Belgrad, 28 maja.

Skupczyna postanowiła postawić na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia odpowiedź prezydenta ministrów na interpelacyę nacyonalistów i młodo-radykałów w kwestyi granicznej serbsko-bułgarskiej. Dzienniki donoszą, że prezydent ministrów w swojem exposé wykaże, iż Bułgarya kilkakrotnie w ciągu wojny nie dochowała sojuszu z dnia 13 marca 1912 r., że więc traktat został przez Bułgaryę naruszony. Skoro Turcya pobitą została przez zjednoczone państwa bałkańskie, to i zdobyte wspólnie obszary powinny być wspólnie podzielone, przy sprawiedliwem uwzględnieniu poniesionych ofiar. Temu można uczynić zadość tylko w drodze rewizyi traktatu serbsko-bułgarskiego.

Trybunał dopuścił przesłuchanie świadków proponowanych przez obronę.

Żądanie Bułgaryi.

Salonika, 28 maja.

Rząd bułgarski proponuje Grecyi, aby zatrzymała Salonikę, żąda natomiast odstąpienia dla Bułgaryi większych terytoryów nad Panghają, tak aby Bułgarya tworzyła rodzaj klina między Serbią a Grecyą.

Car nie będzie sędzią rozjemczym.

Berlin, 28 maja.

„Loc. Anzeiger“ donosi, że car miał odrzucić urząd sędziego rozjemczego w sporze serbsko-bułgarskim, ponieważ oba państwa z góry już nie chcą się zgodzić na jego wyrok w tej sprawie.

Koncentracya wojsk bułgarskich.

Salonika, 28 maja.

Główna kwatera bułgarska poleciła pułkownikowi Czilinkirowi, aby wraz ze sztabem przygotował się do odjazdu do Seres. Pozostaje tu jeszcze jeden batalion bułgarski.

Powołanie rezerwistów pod broń.

Belgrad, 28 maja.

Wielkie zaniepokojenie wywołuje tu fakt, że rezerwistów, których już uwolniono, powołano z powrotem pod broń.

Z ruchu wyborczego.

(Telefonem).

Odwołanie instrukcyj wyborczych dr Bobrzyńskiego.

Lwów, 28 maja.

„Diło“ donosi z Wiednia: Namiestnik Bobrzyński wydał przed swojem ustąpieniem szereg instrukcyj w sprawie zbliżających się wyborów sejmowych. „Diło“ dowiaduje się, że te instrukcye dr Bobrzyńskiego zostały odwołane przez namiestnika Korytowskiego. Stało się to, jak nas z dobrej strony informują — pisze „Diło“ — po konferencyi między dr Korytowskim a pp. Cieńskim i Głąbińskim.

Odwołanie instrukcyj dr Bobrzyńskiego postawiła opozycya polska, jako jedną z umów pacyfikacyi kraju, której przeprowadzenia podjął się dr Korytowski.

Kandydatury Podolaków.

Lwów, 28 maja.

„Gazeta Narodowa“ donosi, że w gródeckim okręgu wiejskim nie będzie kandydował, z powodu złego stanu zdrowia, bar. Brunicki, a natomiast, jako polski kandydat stanie tam Stan. Niezabitowski; w horodeńskim ponownie się ubiega o mandat Ant. Theodorowicz, w śniatyńskim bar. Moysa, w samborskim Feliks Sozański, w rudeckim hr. Skarbek, w sanockim Wrześniowski, w kamioneckim Stan. Henryk Badeni, w lwowskim Merunowicz, a obok niego lud. Wąsowicz i ludowa fronda Dąbski.

Kandydatury ruskie.

Lwów, 28 maja.

Narodowy komitet na przedstawienie organizacyj powiatowych uchwalił wczoraj zatwierdzić następujące kandydatury na posłów sejmowych: w kuryi gmin wiejskich: Gródek Jagielloński dr Longin Ozarkiewicz, adwokat w Gródku; Husiatyn: Iwan Kiweluk, członek Wydziału krajowego; Kamionka Strumiłowa: ks. Michał Cegielski, dziekan z Kamionki Strumiłowej; Rawa Ruska: Roman Załoziecki, prof. politechniki lwowskiej; Podhajce: dr Wł. Baczyński dyrektor krajowego Związku kredytowego we Lwowie; Czortków: dr Antoni Horbaczewski, adwokat w Czortkowie; Cieszanów: ks. Seweryn Metella paroch w Lublińczach

Z kuryi miejskiej: dr. Eugeniusz Ozarkiewicz, lekarz, dyrektor lecznicy ludowej na Lwów

Stanowisko konserwatystów krakowskich.

Wiedeń, 28 maja.

„Poln. Nachrichten“ ogłaszają komentarz z kierującej strony konserwatywnej o onegdajszej uchwale Koła krakowskiego, w którym zaznacza się, że uchwalona rezolucya nie jest polemiką przeciw zarzutom, podniesionym co do kooperacyi konserwatystów z polską partyą ludową. Polityczne znaczenie uchwały leży w tem, że cel opozycyi, zmierzający do rozbicia bloku większości, nie został osiągnięty.

Umorzenie sprawy ks. biskupa Ruszkiewicza.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Petersburg, 28 maja.

Senat na posiedzeniu ogólnem rozważał skargę kasacyjną biskupa Ruszkiewicza na wyrok w głośnej sprawie o unieważnienie przez sąd arcybiskupi ślubu maryawickiego, rozważany w sądzie okręgowym warszawskim, jako pierwszej instancyi i w Izbie sądowej warszawskiej, jako drugiej instancyi.

Senat po rozważeniu wniosków pro i contra ustalił, co następuje:

1) Sprawy rozwodowe maryawitów podlegają rozpatrywaniu przez sąd cywilny.

2) Sprawy rozwodowe małżeństw mieszanych podlegają rozpatrywaniu przez sąd biskupi, o ile oskarżony jest katolikiem, oraz przez sąd cywilny, o ile oskarżony jest maryawitą.

3) Biskupi mogą być sądzeni, na zasadzie decyzyi pierwszego departamentu senatu, jedynie przez departament kasacyjny.

Wobec tych uchwał zarówno wyrok na biskupa Ruszkiewicza, jak i sprawa przeciwko niemu została skasowana.

Trzechletnia służba wojskowa we Francyi.

(Tel. „Nowej Reformy“).

Paryż. Prezydent ministrów przedłożył w Izbie ustawę w sprawie utworzenia specyalnego działu w budżecie na cele obrony narodowej. Wydatki tego działu będą od r. 1915 pokrywane specyalnym podatkiem dochodowym narodowym. Ustawę odesłano do komisyi budżetowej. Izba obradowała następnie nad wydatkami, spowodowanemi przez zatrzymanie pod bronią trzeciego rocznika żołnierzy.

Izba przyjęła 384 głosami przeciw 165 kredyt, potrzebny na pokrycie kosztów zatrzymania pod bronią trzeciego rocznika żołnierzy. Wobec wywodów poszczególnych mowców oświadczył prezydent ministrów, że wydatek ten jest nieodzownie koniecznym. Rozmaite przeszkody utrudniają zawarcie pokoju, któż może wiedzieć, czy jutro lub pojutrze nie wyłonią się trudności.

Telegramy

z dnia 28 maja.

Wiedeń. Cesarz przedsięwziął wczoraj w południe przejażdżkę w otwartym powozie i udał się do arcyksiężnej Maryi Teresy z wizytą.

Petersburg. Carowa-wdowa wyjechała do Anglii.

Palermo. Przybył tu premier angielski Asquith. Oczekują także przybycia lorda Churchila.

Londyn. W czerwcu przybędzie do Anglii prezydent republiki francuskiej Poincaré z oficyalną wizytą do króla angielskiego.

Zagadkowa sprawa.

Wiedeń. Dzienniki donoszą, że samobójstwo szefa sztabu generalnego korpusu praskiego spowodowane zostało aferą szpiegowską, w którą ten wysoki oficer był zawikłany. Oficerowie, z którymi Redl stykał się przed samobójstwem, przedłożyli mu obciążający go materyał. Pułkownik Redl odszedł potem do hotelu, gdzie jednak czuwano nad nim. Jak się jednak zdaje, dano mu czas i sposobność do popełnienia samobójstwa.

Praga. „Bohemia“ donosi, że ze strony oficyalnej wprawdzie zaprzeczają, jakoby pułkownik Redl był skompromitowany w sprawie szpiegowskiej, wczorajsza jednak wizyta namiestnika ks. Thuna u komendanta korpusu w Pradze i różne zarządzenia wojskowe zdają się potwierdzać te pogłoski. Z mieszkania Redla zabrano wielki kufer z różnemi dokumentami, który opieczętowano.

Redl, który występował często w procesach o szpiegostwo jako zastępca ministerstwa wojny, zapoznał się przy tej sposobności z rozmaitemi osobami, z któremi później wszedł w stosunki szpiegowskie.

O legitymacye kolejowe.

Wiedeń. Poseł Matakiewicz interweniował wczoraj u ministra handlu, aby pocztmistrze otrzymywali legitymacye kolejowe na 5 lat, jak urzędnicy państwowi, a nie musieli ich odnawiać co roku za złożeniem stempla 5 koronowego Minister przyrzekł sprawę życzliwie poprzeć.

Proces przeciw Lukacsowi.

Budapeszt. Obrońca Vazsonyi domagał się przesłuchania dyrektora banku handlowo-przemysłowego jako świadka na okoliczność, iż kwota 4,800.000 była wypłacona na fundusz partyjny, dalej przesłuchania hr. Andrassego na tę samą okoliczność.

Budapeszt. Proces Lukacs-Desy bierze niekorzystny obrót dla ministra prezydenta. Sąd uchwalił wczoraj dopuścić wszystkie ofiarowane dowody prawdy.

Dymisya Cuvaja.

Budapeszt. Minister dla Chorwacyi Josipowicz oświadczył wczoraj, że ban chorwacki Cuvaj podał się już do dymisyi.

Podróż Klofacza.

Budapeszt. W sprawie zatrzymania pos. Klofacza w Zemuniu oświadcza szef tamtejszej policyi, że nie miał specyalnego polecenia z ministerstwa spraw zagranicznych. Posła Klofacza zatrzymał na podstawie ogólnego zarządzenia, ponieważ Klofacz nie miał paszportu. Gdy z Wiednia nadeszła telegraficzna instrukcya, aby Klofacza puścić przez granicę, nie robił mu żadnych trudności.

Jubileusz rządów cesarza Wilhelma.

Berlin. Wczoraj przed południem przybyła tu deputacya austryackiego pułku piechoty nr. 34, która ma złożyć cesarzowi niemieckiemu, jako właścicielowi pułku, życzenie z okazyi 25-letniego jubileuszu rządów.

Z parlamentu niemieckiego.

Berlin. Sejm Rzeszy podjął wczoraj prace po przerwie świątecznej. Na początku posiedzenia poseł Soziński wystosował do kanclerza państwa zapytanie w sprawie niezgodnego z ustawami postępowania władz policyjnych wobec robotników górniczych z okazyi strajku w zagłębiu węglowym na Górnym Śląsku, szczególnie w sprawie zakazu zgromadzeń i rozwiązywania zgromadzeń.

Przedstawiciel rządu oświadczył, że ze strony władz pruskich nie wydawano zakazów zgromadzeń robotniczych.

Parlament obradował następnie nad petycyami.

Przeciw szpiegostwu.

Berlin. W parlamencie przedłożono projekt ustawy, zaostrzającej przepisy o szpiegostwie.

Dyskusya budżetowa w Dumie.

Petersburg. W dalszym ciągu dyskusyi budżetowej w Dumie, Kokowcew odparł zarzuty, jakoby wydatki były mniejsze jak dochody, minister wskazał na korzystny stan budżetu państwowego i twierdzi, że podczas gdy we Francyi na głowę przypada 41 rubli podatku, a w Anglii 48, w Rosyi podatek na głowę wynosi tylko 11 rubli 23 kop. Gdyby więc w Rosyi podatki były tak wysokie, jak w tamtych państwach, możnaby w szybszem tempie zaspokoić potrzeby kulturalne.

Następnie przedstawił gospodarczy postęp ludności rosyjskiej, a wreszcie oświadczył, że minister spraw zagranicznych złoży oświadczenie o polityce zagranicznej, jeżeli cesarz da na to upoważnienie i wypadki polityczne to umożliwią.

O tron albański.

Wiedeń. „Reichspost“ występuje dzisiaj przeciw powołaniu księcia protestanckiego na tron albański i oświadcza, że przyszły książę albański nie musi być członkiem domu panującego. W Niemczech, w Austryi i w Polsce jest dość starych katolickich rodów szlacheckich, w których żyłach płynie krew królewska, a które rozporządzają wielkiemi majątkami i śmiało mogą kandydować do tronu albańskiego.

Rozruchy wojskowe we Francyi.

Paryż. Prawie we wszystkich miastach garnizonowych policya przeprowadziła rewizye. Władze są przekonane, że wszystkie rozruchy wojskowe zorganizowane zostały przez stowarzyszenie „Le sous du soldat“.

Odroczenie Izby greckiej.

Ateny. (Ag. at.) Zebranie się Izby greckiej zostało odroczonem na czas nieograniczony z powodu sytuacyi, spowodowanej przez wydarzenia dni ostatnich.

Wybuch granatu w czasie ćwiczeń.

Budapeszt. Na placu ćwiczeń oddziału pionierów na wyspie Stara Buda nastąpił wybuch granatu ręcznego. Jeden pionier zginął na miejscu, sześciu odniosło rany.

Lot Medyolan-Rzym.

Rzym. Lotnik Deroi przybył tu z Medyolanu nie lądując po drodze. Dokonał on lotu wspaniałego. Również lotnik Cavasco przeleciał z Medyolanu do Rzymu, lecz z powodu mgły przez dwie godziny musiał krążyć w okolicy, zanim znalazł odpowiednie miejsce do wylądowania.

Zbrodnia w Łobzowie.

Kraków, 28 maja.

Śledztwo w sprawie zbrodni, popełnionej na osobie służącej Katarzynie Góreckiej trwało przez cały dzień wczorajszy. Do południa przesłuchały organa policyjne sąsiadów Miszczyńskich i Jędrasów, którzy zeznawali na niekorzyść obwinionych.

Miszczyńscy znajdują się w aresztach „pod telagrafem“, gdzie będą przesłuchiwani, po przeprowadzeniu śledztwa na miejscu zbrodni i zebraniu konkretnych dowodów.

Policya jest już prawie pewna, że zbrodni dopuścili się Miszczyńscy. Przypuszczenie to polega na tem, że po południu domostwo Miszczyńskich pustoszeje, gdyż każdy z lokatorów wychodzi do pracy. Wieczór schodzą się znów wszyscy na wieczerzę. Górecką zatem zamordowano prawdopodobnie popołudniu, gdy nikogo w domu nie było, poczem trupa wyniesiono do zagrody, leżącej po przeciwnej stronie drogi, gdzie rzucono go do gnoju za parkan. Trupa Góreckiej mordercy zakryli następnie lekką warstwą gnoju, celem ukrycia zbrodni. Jędras znalazł zwłoki w postawie skurczonej, z kolanami zwróconemi do parkanu. Głowa zaś oddzielona od tułowia, zakopaną była również w gnoju, lecz w pewnem oddaleniu od korpusu.

Górecką — według wszelkich przypuszczeń — wpierw uduszono, a następnie głowę jej odcięto. Morderca chciał w ten sposób pozbyć się śladów krwi.

Wczoraj po południu po śledztwie policyjnem zjawiła się na miejscu zbrodni komisya sądowo-policyjna, w której wzięli udział: sędzia śledczy dr Wacławowicz z auskultantem Walterem, zastępca prokuratora dr Kłodziński, a z ramienia policyi nadkomisarz Krupiński, komisarze Clossmann i dr Styczeń i inspektor Bron. Karcz.

Po oględzinach mieszkania Miszczyńskich udała się komisya na miejsce, gdzie znaleziono zwłoki i zbadano szczegółowo sytuacyę.

Wieczorem odbyło się dalsze śledztwo, prowadzone przez komisarza Clossmanna, kierownika ekspozytury policyi na Krowodrzy. Na tle śledztwa wychodzą pewne szczegóły, które mogą rzucić jaśniejsze światło na tajemnicę zbrodni. Podobno Górecka obok uciułanych 200 K miała i spadek, otrzymany przed sześciu laty po swym krewnym.

Na tle pożyczonych Miszczyńskim przez Górecką pieniędzy powtarzały się dość częste kłótnie i awantury. Nie jest wykluczonem, że tu należy szukać głównego motywu zbrodniczego czynu.

Dziś o godz. 10 rano odbędzie się sekcya zwłok w zakładzie medycyny sądowej w obecności komisyi sądowo-lekarskiej i policyjnej.

Jak nas zapewniają ze strony władz prowadzących śledztwo, policya jest stanowczo na tropie sprawców zbrodni,

Kronika.

Kraków, środa 28 maja.

Kalendarzyk kościelny: Augusta, Emila i Lucyana.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 3 min. 42; zachód o godz. 7 m. 33, długość dnia godzin 15 min. 51.

Prognoza stacyi meteorologicznej w Wiedniu: Zmiennie pochmurnie, miejscowe burze, ciepło, mierne wiatry.

Teatr miejski imienia Słowackiego: „Wielki Fryderyk“.

Posiedzenie Towarzystwa lekarskiego w domu własnym (Radziwiłłowska, 4) o godz. 6 wieczorem.

Kinoteatr Towarzystwa Szkoły ludowej (ul. Podwale 6) przedstawienia w dnie powszednie od godz. 4·30 po południu do 11 wieczorem. W niedziele i święta od godz. 3 do 11 wieczorem.

Wystawa Związku artystów malarzy i rzeźbiarzy w pawilonie architektury obok parku dra Jordana, otwarta od godz. 10 rano do 6 wieczorem. Biuro Związku ul. Bracka l. 6, I piętro.

Wystawa obrazów i rzeźb w Towarzystwie Przyjaciół sztuk pięknych (plac Szczepański).

Wystawa przemysłowa w domu Towarzystwa technicznego (ul. Straszewskiego l. 28).

Teatr miejski we Lwowie: „Cyganerya“.

Konkurs na afisz dla „Dnia Zabawy“, oraz „Letniej Reduty Prasy“, urządzanych staraniem Syndykatu dziennikarzy krakowskich w niedzielę dnia 22 czerwca b. r. zostanie rozstrzygnięty dnia 1 czerwca.

Rzeźby Konstantego Meunlera, wystawione w pałacu Sztuki przy placu Szczepańskim, cieszą się niezwykłem zainteresowaniem publiczności, której silna frekwencya na wystawie jest tego dowodem. Dzisiaj wystawioną została druga serya bronzów tego świetnego Belgijczyka.

Na wystawę obrazów nadeszły: akwarela Juliana Fałata „Motyw z Leżajska“, tudzież Piotra Stachiewicza obrazy: „Pasterka“ i „Cyganka“. Z obrazów w ostatnich dniach zakupiono: Piotra Stachiewicza „Pasterkę“ oraz Zefira Ćwiklińskiego „Róże“.

Na wystawę czerwcową: „Koń w malarstwie i rzeźbie polskiej“ nadsyłają do Tow. Sztuk pięknych właściciele prywatnych zbiorów krakowskich liczne zgłoszenia. Dotąd przysłano dzieła Artura Grottgera, Piotra Michałowskiego, Kossaków Juliusza i Wojciecha, W. Łosia i innych.

Nowy statut P. T. E. Ministerstwo spraw wewnętrznych zatwierdziło nowy statut Polskiego Towarzystwa emigracyjnego w Krakowie, oparty na ustawie z r. 1867 i wzorowany na statucie T. S. L. Na mocy nowego statutu, który znacznie rozszerza zakres działania Towarzystwa, można będzie zakładać koła P. T. E. na prowincyi i za granicą oraz tworzyć osobne sekcye dla rozwijania pewnych ściśle określonych gałęzi spraw wychodźtwa.

Wkładka członka zwyczajnego wynosić będzie obecnie 4 korony rocznie. — Walne zgromadzenie członków na podstawie nowego statutu odbędzie się w pierwszych dniach czerwca. Zgłoszenia nowych członków przyjmuje sekretaryat P. T. E. (Kraków, ulica Radziwiłłowska 23), dokąd również zwracać się należy po statut i bliższe informacye.

Wycieczkę krajoznawczą do Tenczynka urządza jutro sekcya krajoznawcza akad. Koła „Straży Polskiej“. Zbiórka na dworcu w poczekalni II kl. o godz. 1·30 w południe, skąd koleją do Krzeszowic. Program obejmuje prócz zwiedzenia ruin zamkowych, zwiedzenie browaru tenczyńskiego. Powrót do Krakowa o godz. 10 wieczór. Zgłoszenia przyjmuje się do czwartku (włącznie) od godz. 12—1 w południe w sali 33 Col. Nov. Ze względu na ograniczoną liczbę uczestników zgłoszeń na dworcu przyjmować się nie będzie.

Oddział kolarski „Sokoła“ krakowskiego urządził w niedzielę 25 b. m. wycieczkę otwarcia sezonu do „Skały Kmity“, przy licznym udziale członków, jakoteż ich rodzin, które przyjechały pociągiem. Na miejscu dla urozmaicenia wycieczki odbyły się wyścigi: 1) Bieg otwarcia 2 klm., Höchsmann, Reindl, Kuzia, 2) bieg na przełaj 1600 m., Höchsman, Stabrawa, Kuzia. Zwycięzcom rozdano nagrody w żetonach.

Oddział kolarski zawiadamia, że szkoła jazdy na rowerze jest otwarta. Lekcyi udziela się na boisku pod technicznem kierownictwem oddziału. Zgłoszenia przyjmuje kancelarya „Sokoła“ w godzinach między 6—9 wieczorem. Sześć lekcyi dla członków „Sokoła“ 5 K dla niecłonków 10 K.

Wyścigi cyklistów. W niedzielę, dnia 8 czerwca, urządzone zostaną staraniem krakowskiego klubu cyklistów i motorzystów wyścigi cyklistów na szosie mogilskiej z następującym porządkiem biegów: I bieg otwarcia 6 klm. o 3 nagrody, II bieg nowicyuszów 5 klm. o 4 nagrody, III bieg gości 8 klm o 3 nagrody, IV bieg seniorów 3 klm. o 2 nagrody, V bieg juniorów 8 klm. o 3 nagrody, VI bieg ogólny 10 klm. o 4 nagrody. Wpisowe do biegów I,II, IV i V po 2 K 50 h, zaś do biegów III i VI po 3 K od siodła. Początek wyścigów o godz. pół do 3 po południu. Wyjazd z przed klubu przy ulicy Loretańskiej l. 6 o godz. 2 po południu. Start za rogatką mogilską za ulicą Lubicz.

Wpisowe przyjmują firmy: Jarosz, Rynek l. 41 i E. Kluska, ulica Grodzka l. 63. Zamknięcie wpisowego nastąpi w sobotę, 7 czerwca, o godz. 8 wieczorem. W razie stałej niepogody wyścigi odbędą się w następną niedzielę.

Komitet zabawowy Stowarzyszenia podróżujących kupców w Krakowie urządza trzydniową wycieczkę do Wiednia z okazyi wystawy „Adria“ w dniach 19. 20 i 21 czerwca b. r. Chcący wziąć udział w wycieczce zechcą przesyłać zgłoszenia na ręce sekretaryatu Stowarzyszenia (ulica Dietlowska l. 31) najpóźniej do dnia 6 czerwca. Ze względu na ograniczoną ilość uczestników uprasza się o wczesne zgłoszenia, gdyż w miarę tychże będą uzyskane zniżki kolejowe.

Rozprawy o szpiegostwo. W pierwszych dniach czerwca b. r. odbędzie się w sądzie kraj. karnym w Krakowie rozprawa o szpiegostwo przeciw pomocnikowi fryzyerskiemu Józefowi Gądkowi z Krakowa i jego znajomej Zofii Linkównie. W aferę wmieszanych jest dwóch żołnierzy, pozostających w wojskowem więzieniu. W drugiej połowie czerwca odbędzie się rozprawa przeciw Andrzejowi Rachwałowi, który spełnił głośną kradzież karabinu maszynowego z koszar artyleryi nad Wisłą. Z powodu materyalnej wartości karabinu, rozprawa odbędzie się przed trybunałem przysięgłych.

Wiece rolnicze w sprawie organizacyi gospodarskiej urządza Towarzystwo rolnicze okręgowe nowosądeckie w Pławnej dnia 30 maja b. r. o godzinie 10 rano; w Stróżach dnia 31 maja b. r. o godz. 2 po południu i w Łącku w niedzielę dnia 1 czerwca b. r. Wszędzie na wiecach tych wygłosi odpowiednie referaty delegat komitetu Tow. rolniczego krakowskiego, redaktor „Tygodnika Rolniczego“, p. Stanisław Jasiński.

Tow. wzajemnych ubezpieczeń urzędników prywatnych. Ze Lwowa donoszą: Wczoraj w wielkiej sali ratuszowej rozpoczęły się obrady delegatów Towarzystwa wzajemn. ubezp. urzędników prywatnych. Przed obradami o godzinie 9 byli obecni delegaci na mszy św. w kościele archikatedralnym, poczem udali się do ratusza, gdzie odbyło się uroczyste posiedzenie ku uczczeniu 50 letniej rocznicy powstania styczniowego. Posiedzenie zagaił w obszernem przemówieniu ks. Paweł Sapieha, poczem p. W. Lewicki złożył hołd uczestnikom powstania. Następnie rozpoczęły się obrady.

Na pomnik Sobieskiego. Z Wiednia donoszą: Na pokładzie okrętu na wystawie adryatyckiej odbył się onegdaj ze współudziałem kolonii polskiej festyn, z którego część dochodu przeznaczono na budowę pomnika Sobieskiego na Kahlenbergu.

Bandytyzm w Łodzi. Czytamy w „Rozwoju“: Czeladnik piekarski 20 lat liczący Josek Gołąb, w towarzystwie przyjaciółki swej, Estery Glicksman, udał się na spacer do lasu konstantynowskiego. Około godziny 9 wieczorem na Gołębia napadł uzbrojony bandyta i zażądał wydania pieniędzy. Gdy Gołąb odmówił, bandyta uderzył go tępem narzędziem w głowę, obalił na ziemię i począł rewidować. Towarzyszka Glicksman pobiegła na pobliską stacyą Łódź-Kalisz, gdzie zawiadomiła o wypadku policyę. Wysłani strażnicy z komisarzem na czele, znaleźli trupa Gołębia zlicznemi ranami nożowemi i poszarpanem ubraniem co świadczyło, że Gołąb stoczył z bandytą walkę. Na ślad bandyty nie natrafiono.

Tajemnicza zbrodnia. Z Lublina donoszą: W majątku swoim Trześniów bawił tymczasowo lekarz dentysta Jan Kozłowski z Petersburga. Kiedy onegdaj powracał do domu z jarmarku w Łęcznie, został na drodze napadnięty i zabity wystrzałem z dubeltówki. Sprawca zbrodni nieznany. Ponieważ nic Kozłowskiemu nie zrabowano, istnieje przypuszczenie, że został zabity przez zemstę.

Echa sprawy teresińskiej. Dzienniki petersburskie donoszą, że do ministerstwa sprawiedliwości wpłynęły skargi na prokuratora Izby sądowej warszawskiej, Hessego, z powodu popełnionego przezeń rzekomo nadużycia przy aresztowaniu bar. Bispinga. Prokurator Hesse wezwany został do Petersburga dla udzielenia wyjaśnień. Dane, przedstawione przez niego, były, jak zapewniają dzienniki petersburskie, zupełnie przekonywające. Wyjaśniło się, że żadnego nadużycia władzy nie było. Aresztowanie bar. Bispinga okazało się, ze stanowiska śledztwa pierwiastkowego, zupełnie uzasadnione. Poszlaki, jakiemi rozporządzają władze sądowe, nie pozostawiają, jak zapewnia przytoczone wyżej źródło, żadnych wątpliwości, że baron Bisping oddany zostanie pod sąd pod zarzutem zabójstwa księcia Druckiego-Lubeckiego.

Dzienniki warszawskie donoszą: Onegdaj do gabinetu prokuratora sądu okręgowego r. st. Lejwina zgłosił się jakiś osobnik, który zażądał natychmiastowej audyencyi. Gdy przybyłemu oświadczono, że uzyskanie audyencyi bez wyjaśnienia przyczyny jest niemożliwe, oświadczył, że przybył jako świadek naoczny tragedyi parku teresińskiego. Wobec tego uzyskał audyencyę, która przeciągnęła się około godziny i w następstwie wraz z prokuratorem i sędzią śledczym udał się do więzienia, gdzie odbyła się konfrontacya z Janem Bispingiem.

Zarówno zeznania tajemniczego osobnika jak i wynik konfrontacyi trzymane są w ścisłej tajemnicy.

Jest rzeczą możliwą, że powyższa wiadomość stoi w związku z następującym faktem, podanym przez warszawski „Kuryer Poranny“: Od kilku dni do plenipotenta Bispingów p. Marczewskiego i do adwokata Papieskiego, zgłaszał się niejaki Marcin Klimek (pochodzący z Opola w pow. puławskim), który twierdził, że dnia 21 kwietnia, będąc bez pracy, udał się pieszo do Teresina, gdzie właśnie miał nadzieję otrzymania zajęcia i stał się mimowolnym świadkiem rozgrywającego się w parku pałacowym dramatu.

Ponieważ opowiadania Klimka brzmiały dość fantastycznie i liczne w nich dawały się odczuwać sprzeczności, plenipotent p. Bispinga i jego obrońca adwokat Papieski, skierowali go do władz sądowych.

Zmarli:

Wacław Grabowski, artysta-malarz, zmarł wczoraj w Krakowie, przeżywszy lat 28. Zmarły pochodził z Królestwa Polskiego. Studya uniwersyteckie ukończył w Krakowie, poczem wstąpił do Akademii Sztuk pięknych, gdzie pracował na kursie prof. Wyczółkowskiego, następnie prof. Weissa.

W ostatnich czasach pracował bardzo intenzywnie i zostawił szereg niewykończonych prac.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

W KARLSBADZIE, ordynuje, jak dawniej
Dr Michał Sliwiński
Mühlbrunnstrasse „König von Preussen“.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 27 maja. Kursa giełdy wiedeńskiej:

Losy: a) procentowe: Austryac. zakładu kredytowego obl. prc. z r. 1880 3-proc. 285·—, Austryackiego zakładu kredyt. z obl. prc. z r. 1889 3-prc. 248·25. Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 złr. 5-prc. 275·—, Węg. Banku hip. po 100 złr. 4-prc. 237·50, Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 5-proc. 110·—, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 4 złr. 27·50, Zakł. kred. dla h. i p. po 100 złr. 477·—. Clary złr. 40 m. k. 206·—, Pożyczka m. Lublany 20 złr. 64·50, Czerwonego krzyża austryack. tow. 10 złr. 55·50, Czerwonego krzyża węg. Tow. 5 złr. 34·25, Losy fund. arcyksięcia Rudolfa 10 złr. 88·—, Tureckie oblig. prem. kolei po 400 fr. 237·50, Tureckie oblig. prem. kolei pro. 237·50, Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 478·—.

Berlin, 27 maja. Austryackie banknoty 84·80. Spirytus —·—.

Wiedeń, 27 maja. Zamknięcie wczorajszej giełdy popołudniowej notowano:

Akcye: Austr. Zakł. kred. 624·—, węg. Zakł. kredyt. 820·—, Anglobanku 334·75, Unionbanku 587·75, Länderbanku 514·—, Bankvereinu 512·50, Bodencredit 1209·50, Galicyjsk. Banku hipotecznego 650·—, Akcye praskiego Banku kredyt. 656·50, Kolei państwowych 720·—, kolei południowej 127·50, kolei północnej 4995·—, kolei czerniowieckiej —·—, Alpiny 984·—, Rima Muranyi 711·35, Praskiego Tow. żelaznego 3359·—, Fabryki broni 1002·—, Akcye tureckie tyt. 337·—, Gal. Karp. Tow. naft. 904·50, Obl. węg. indemniz. —·—, Renta majowa 82·85, Austr. renta koron. 83·25, Węgier. renta koron. 81·90, 56-letnie Listy Tow. kred. ziemsk. 83·20, 4% Listy Banku hip. 82·—, 4½% Listy Banku hip. 90·70, 5% Listy Banku hip. —·—, 4% Listy Banku kraj. 84·90, 4½% Listy Banku kraj. 92·—, 4% Gal. Obl. propin. 96·50, 4% Gal. pożyczka kraj. z r. 1893 83·50, 4% pożyczka m. Lwowa 82·—, 4% pożyczka m. Krakowa 81·25, Losy tureckie 238·—, Marki 117·82, Ruble 253·25, Rosyj. pożyczka —·—, Skoda 847·50, Powsz. B. depoz. —·—.

Usposobienie: bez obrotu.

Wiedeń, 27 maja. Cukier 21·50—21·60; 22·20—22·30 stały. Spirytus i nafta niezmienione.

Berlin, 27 maja. (Zamknięcie giełdy). Nowy Jork 419·50, Warszawa krótkie —·—, Wiedeń krótki 84·70, Austryackie noty 84·80, Rosyjskie noty 215·15, Amerykańskie noty 419·25, 3% pruskie konsole 76·—, włoskie —·—, 4½ prc. polskie listy zastawne 96·50, Niemiecki bank państwowy 136·50, Austryackie akcye kredytowe —·—, Berlińskie Towarzystwo handlowe 161·12, Diskonto Komandit 182·75, Austryackie koleje państw. 157·—, Lombardy 27·19, Kanada Pacific 234·62, Losy tureckie 165·—, Hohenlohe 167·25, Phönix 257·87, Gelsenkirchner 182·37, Hamburg-Ameryka Packetfahrt 143·12, Hausa 305·—, Północny Lloyd 122·50.

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany
Józefa Kuleszy
naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w miejscu i na prowincyi. Telefon 1359
24 117 0

Wiktor Barabasz
Skład fortepianów, pianin i harmonium
Kraków, Rynek gł. 39, Linia A-B. Telefon 2538.
Poleca instrumenta doborowe z pierwszorzędnych fabryk krajowych i zagranicznych. Wyłączne zastępstwo L. Bösendorfera.
Wielki wybór w instrumentach przegranych.
194 75 0

Lekcyj języka angielskiego
udziela rutynowana nauczycielka (osobno i zbiorowo), na przystępnych warunkach. Na żądanie poza domem. Ul. Starowiślna 39, oficyny, parter, drzwi na prawo.
3985 6 8

Apteka
realna, w dużem mieście, dobrze prosperująca, do sprzedania. Zgłoszenia pod M. 444 poste rest. Kraków, za okazaniem kwitu inser.
4186 5 6

Soki do legumin
Malinowy
Poziomkowy
Wiśniowy
Ananasowy
Cytrynowy
poleca
Wojciech Olszowski
Kraków
191 6 0
Mały Rynek, róg ul. Szpitalnej.

Koncesyonowana
Szkółka froeblowska
dla dzieci od 3—7 lat
MARYI SZYNALIK
przy ul. św. Marka l. 20, I p.
Przyjmuje wpisy na czas wakacyjny codziennie od 9—12 przed poł. Liczba dzieci ograniczona.
4542 1 3

! KROJU !
i szycia sukien damskich wyuczam najdokładniej w krótkim czasie, nawet Panie zupełnie z szyciem nieobeznane. Warunki przystępne. Wpisy w Szkole kroju i szycia „Józefina“, ul. Długa 17, I p. Wykonuję również wszelkie formy!
4497 1 3

Ognie sztuczne.
Laboratoryum pyrotechniczne
M. Mądrzykowskiego
zostało przeniesione
do Przegorzał, p. Zwierzyniec
obok Krakowa.
3751 11 12

Młyn walcowy
w Wesołowie koło Zakliczyna, nad Dunajcem, stacya kolei Gromnik, jest pod dogodnemi warunkami do sprzedania. — Bliższa wiadomość na miejscu.
4475 3 8

Trzecie piętro
w domu przy ul. św. Anny 3 zaraz do wynajęcia. Wiadomość u dozorcy domu.
2444 35 0

Lovrana
Pension Central.
Jedyny pensyonat polski.
Ceny przystępne.
Dojazd statkiem z Rjeki (Fiume) lub tramwajem elektrycznym z Abacyi-Mattuglie.
128 43 0

ZAKŁAD PRZEMYSŁOWO-KAMIENIARSKI
dla wyrobów pomnikowych
Kraków, Starowiślna 10. — Tel. 2180.
Wielki skład gotowych pomników **z marmuru, granitu, labrodoru, syenitu i t. d.** Kosztorysy, projekta i próbki materyałów bezpłatnie.
4544 1 6

55 36 0
Bardzo wielka ilość osób polepszyła swoje zdrowie i takowe utrzymuje przez używanie
PIGULEK PRZECZYSZCZAJĄCYCH
Dra CAUVIN'A
Środek popularny od dłuższego czasu, ekonomiczny, łatwy do użycia. Czyszcząc krew, daje się zastosować prawie we wszystkich chorobach chronicznych jakoto: liszaje, reumatyzmy, przestarzałe katary, dreszcze, zatkania, zanik pokarmu u kobiet, gruczoły, osłabienie nerwów, brak apetytu, w wszelkich zapaleniach, mdłościach, anemii, złem trawieniu i powolnem funkcyonowaniu żołądka.
PIGUŁKI CAUVIN są do nabycia we wszystkich większych aptekach świata, w PARYŻU: Faubourg Saint-Denis, 147.

Letnikom
wysyła książki w różnych językach Wypożyczalnia książek Adolfa Gumplowicza w Krakowie
204 1 0
Bracka 9.

Kapelusze damskie
najświeższe modele paryskie, poleca na obecny sezon
JOZEFA KARMANSKA
Kraków, plac Maryacki 9, I p.
W wielkim wyborze kapelusze żałobne.
14 36 0

Lekcyj matematyki
oraz fizyki udziela ucz. szk. śred. słuch. IV r. filoz. Materyał do matury sem. w 6, gimn. w 12 lekcyach. Lekcye zbiorowe po 1 K od osoby. Zgłoszenia: uniwersytet, Korczakowski.
4418 3 3

Mundantka rutynowana
pisząca b. biegle na maszynie, poszukuje od 1 sierpnia lub września posady, najchętniej w okolicy górzystej. Zgłoszenia pod 4470 przyjmuje Adm. „N. Reformy“.
4470 2 3

Mleczarnia dworska w Drogini
p. loco, poszukuje stałych, jak równie i sezonowych odbiorców na masło deserowe.
4365 3 3

Osoba młoda
przyjemnej powierzchowności, z dobrej rodziny, szuka posady do zarządu domem; może wyjechać. Adres: Okazicielce kwitu inseratowego Nr 4485 poste restante Kraków I.
4485 2 2

Masło świeże, naturalne
5 kg. brutto za zaliczką 11 K. Opłatnie do każdej miejscowości wysyła S. Braunfeld, eksport masło, Bochnia. Kupcy zechcą żądać ofert.
4508 2 10

Inteligentna wdowa
posiadająca język niem. i francuski z konwersacyą, poszukuje posady: nauczycielki, wychowawczyni lub towarzyszki. Przyjmie również zarząd domu lub pensyonatu. Zgłoszenia: K. M. 28 poste restante Kraków.
206 2 0

Masło!! Cielęcina!!
wysyła doborowe, kuchenne masło opłatnie kilo 2·30 kor. Tylną cielęcinę 1·26 kor. Dom katolicki, Gromnik.
4371 4 4

Pielęgniarka
zajmie się chętnie chorą osobą, również stawia bańki. Długa 59, parter.
196 2 0

Akademik
biegły korepetytor, poszukuje lekcyj lub guwernerki, wyjedzie także za granicę. Zgłoszenia: Kraków, ul. Topolowa 10, II p., u p. Kleiner.
160 9 0

Założony w roku 1872
Zakład artystyczno-kamieniarski
BRACI TREMBECKICH
Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462
wykonuje grobowce i pomniki, tak w miejscu jak na prowincyi, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu.
31 117 0

Koncypient
z prawem substytucyi, poszukuje posady w mieście obwodowem od 1 września b. r. Zgłoszenia: Dr Steinmetz, Stary Sącz.
4516 2 3

Staruszka ośmdziesięcioletnia
utrzymująca pracą rąk własnych dwoje nieuleczalnie chorych dzieci, prosi gorąco litościwych ludzi o pomoc. Łaskawe datki przyjmuje Administracya „N. Reformy“ pod W. P. lub podaje adres.
23 47 0

Zdolny korepetytor
słuchacz II r. filozofii, poszukuje lekcyj, głównie w zakresie filologii klas. i matem. Zgłoszenia pod adr.: O. F., Uniwersytet Jagiell., Kraków.
166 11 0

Bracia Tercyarze św. Franciszka
(Bracia Albertanie)
posługujący ubogim
w Krakowie, Kaźmierz, ul. Krakowska 43
Telefon 206
sprzedają najpowszechniej używane meble gięte, wyplatane lub z siedzeniem deszczułkowem, t. j. krzesła, fotele, kanapy, bujanki, taborety biurowe i salonowe.
Również przyjmują krzesła do wyplatania, naprawy i politurowania.
Krzesła i stoły do wypożyczania są na składzie.
131 34 0
Wycieraczki kokosowe, oraz własnego wyrobu plecione trzcinowe, w różnych wielkościach.
Chodniki kokosowe do kościołów, urzędów na schody, korytarze i do przedpokoi.

Z drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska 16. Rządca drukarni L. K. Górski.